

WIEM WSZYSTKO

INFORMACYJNY TYGODNIK AKTUALNOŚCI

50 GR

Nr. 50

Warszawa, Niedziela, 20 grudnia 1936 r.

Rok I

Odwołanie w sprawie artykułu „Reportaż Koszmaryn”

W ub. wtorek dnia 15 b. m. w Sądzie Okręgowym rozpatrywana była sprawa redaktorów czasopism Kurjer Czerwony, Ostatnie Wiadomości i Wiem Wszystko z prywatnego oskarżenia Feliksa Pyzla, który poczuł się dotknięty opublikowaniem w powyższych czasopiśmie informacji dotyczących pożylia jego z żoną Marią.

Ponieważ redaktorzy Kurjera

Czerwonego i Ostatnich Wiadomości zgodzili się na odwołanie zarzutów stawianych Feliksowi Pyzłowi i przeniesienie go, na wakancje pozostała jedynie sprawa redaktora tyg. WIEM WSZYSTKO. Wobec tego jednakże, że wspomniane druki nie odwołały swe zarzuty, główny świadek obrony — Maria Pyzłowa nie stawiała się na rozprawę, a także nie odnaleziono pod wskazanymi

adresami innych świadków obrony, pełnomocnik tyg. WIEM WSZYSTKO me. Władysław Węglewski zdecydował się

na polubowne załatwienie, zobowiązując się do opublikowania następującego oświadczenia:

„W dniu 14 czerwca 1936 r. w nr. 21 naszego Wydawnictwa, ukazał się artykuł pod powyższym tytułem, którego treść godziła w честь i dobre imię p. Feliksa

Pyzla. Niniejszym oświadczamy, że artykuł ten opierał się na niezgodnych z prawdą okolicznościach, a mianowicie: na informacjach chorej umysłowo Marii Pyzłowej b. żony p. Feliksa Pyzla. Wobec powyższego wszystkie oparte na tym artykule wiadomości niniejszym cofamy i jednocześnie za wyrażoną ciężką krzywdę moralną p. Feliksowi Pyzłowi — przepraszamy go.

Redakcja Tygodnika
WIEM WSZYSTKO.

Bije dwunasta godzina

Apel do Polaków w Gdańsku

Długi czas w Polsce nie było wiadomo o tym, że kilkanaście tysięcy rodzin polskich zamieszkujących obszar Wolnego Miasta Gdańska żyje w rozbiu i niezgodzie, skłóconych między sobą w najwstrętniejszy sposób.

Opinia polska w Macierzy Ojczyźnie zdaje sobie dojrze sprawę z tego, dokąd zmierzają wysiłki wrogich polskości elementów niemieckich. Świadczy o tym długi szereg faktów w ciągu tysiącletniej walki Polscy z naporem germańskim. Charakterystyczne, że w ciągu tej dziesięć wieków liczącej historii zmagani nie było wypadku, aby w otwartej rycerskiej walce Polacy ulegli Niemcom, natomiast wysiłki germańskie w tych zapasach wienczyły się sukcesami na drodze intrygi i podstępów w „sach dyplomatycznych zabiegów. Opinia polska w Ojczyźnie i we wszystkich ośladach życia polskiego na obczyźnie wyzwała dojrzała ki jest nacisk odwiecznych wrogów na Polaków w Gdańsku.

Niestety, dopiero w ostatnich czasach dojrzałośmi się o szcze-gółach zmagani naszych rodaków z naporem germańskim na terenie Gdańska.

Ze zgrozą stwierdzamy, że tutaj hajulekczą wnie w zwycięskim, jak dotąd, „drang nach Osten” w Gdańsku, pchnięto sami Polacy!

Rozbił na poszczególne organizacje, rozproszeni, pozbawieni silnej jednolitej organizacji, niesolidarni, intrygujący między sobą, Polacy Gdańscy stają się łatwym łupem wrogiej polityki.

„Gmina Polska”, „Polskie Zjednoczenie Zawodowe”, „Związek Polaków” i „Zrzeszenie Pracy przy Związku Polaków” — oto aż cztery poszczególne ośrodki organizacyjne, które, siłą rzeczy, miały łączyć element polski, dzielą go i rozczłonkowują. Przeciwnie tak rozbitę polonię gdańską występuje jednolitość, zwarty konsekwentny taran wrogów...

„Macierz Polska w Gdańsku staje się również terenem gierk poszczególnych domorodnych polityków...

To też nie dziwne, że w ciągu ostatnich trzech lat prawa Polaków zagwarantowane odnośnymi ustawami i umowami są gwałtownie naruszane.

Stan posiadania Polaków p-dwa-za się w biały dzień, otwarcie i cynicznie, niszczą się podstawi gospodarcze egzystencji polskich warsztatów pracy, a nikt nie spieszy z autorytarną pomocą uciśnionym i pozbawionym chleba... Dochodzi do tego, że Polacy gdańscy z rozwęzaniem wspominają czasy... Bismarcka, który ustawił niszczyciel ducha Polaków Polacy znajdowali na to łatwą radę: właśnie tego ducha podniekali i karmili, wychowując w tym większej pelegacji i przewagi do Ojczyzny młode pokolenie. Dziś zaś „drang nach Osten” nie atakuje ducha Polaków, lecz niszczą ich byt materialny!

Polonia Gdańska nie zdaje egzaminu dojrzałości polityczno-społecznej! Miał przeciwstawić wrogowi jednolity front — kłóci się między sobą w uślośnionych rodzinnych nie przetrwała w środkach.

Ostatnio przedstawiciele jednego ze związków wystąpili za pośrednic-

tstw hitlerowskiego adwokata Willersa do Senatu Gdańska o rozwiązanie „Gminy Polskiej” i „Polskiego Zjednoczenia Zawodowego”, oraz o wydanie sądom pisma Londonia, prezesa „Polskiego Zjednoczenia Zawodowego”, który jakoby swoją polityką kompromitując oficjalną politykę polską, usługującą podtrzymać dobre stosunki z Senattem Wolnego Miasta Odbył się już przesłuchania w rezydencji Heci Gdańska oskarżonych tą denuncjacją działaczyw polskich. W konsekwencji hitlerwski adwokat Willers odmówił Związkowi Polaków swoich usług, mówując tym, że „jego honor hitlerowski nie pozwala się mu bronić brudnych szatanowych spraw”.

„Gwałtu, co się dzieje?”

Dokąd zmierzamy?!

Kto z kim i przeciwko komu? Czyż wstają mary z dawno minionej przeszłości? Czyż nie słyszyście chrobota starego cynika Fryca z Poczdamu?!

My tu, w stolicy Polski, że zgrozą goliwudujemy się tych faktów. Doremny trud opisujemy burzę gniewu i wściekłości, która wzbudza w naszych piersiach. Chcielibyśmy się w ziołowym wysiłku biec tan do Was, Rodacy, zaprzędkować prać, zdradając wieść, wrogów bić! Dy-

plomacja... komplikacje... przedwczesny gniew...

Polacy! Bracia! Towarzysze długich lat niewoli! Ludzie pracy codziennej, żmudnej, mozolnej, wy-czerpujący! Do Was się zwracamy!

W jednolici sił! Poruczenie swary wewnętrznej i spory rodzinne! Wobec odwiecznego wroga musicie przeciwstawić jednolity front. Nie ma wobec tej konieczności żadnych innych względów ani skrapulów.

Dwunasta godzina już wylała na zegarze dziejów Polskości w Gdańsku!!!!

W Komisarzacie Generalnym nastąpiły zmiany: pp. Chodacki, Barański i Zaleski — znani frontowi szermierze Niepodległości.

Polonia Gdańska musi natychmiast się łączyć i solidarnie otwo-wać wspólny front.

Oczy całego Narodu są na Was zwrócone. We wszystkich większych ośladach Polski poruszenie Waszym losem. Naród Polski nie może się nigdy zgodzić na zniszczenie Was przez odwiecznego wspólnego wroga wszystkich Polaków na świecie. Wy natomiast musicie się okazać dojrzałymi politycznie i społecznie. Nie może być w tym odnieku między nami żadnych różnic: jednako-wo musi też czuć i myśleć pod tym względem o cjalista polski i radykał polski i konserwatysta polski i endek!

Fala protestów przeciwko dotychczasowej polityce polskiej w stosunku do Wolnego Miasta, plynie po całym Kraju i wzbiera! Polak ma dość siły, by nie dopuścić w żadnym wypadku do klęski dyplomatycznej w Gdańsku, wszak Naród Polski gotów jest pod rozkazami swego Wodza ostrzem bagnów rozstrzygnąć spór o tę międzę gdańską! Nie popelniamy błędów naszych ojców i nie ustapiamy z nad Bałtyku: Ujście Wisły musi być bastionem Polski Odrodzonej. Tym bardziej, że Naród ma zapewnienie Wodza Swojego, iż „guzika od sukni naszej nie oddamy!”

Zobowiązanie jasne i jednoznaczne!

Wydawnictwo WIEM WSZYSTKO Gdańscy do solidarności w imię słusznej i świętej sprawy!

OD REDAKCJI

Numer niniejszy ukazuje się później niż normalnie, wskutek pospucia się maszyn drukarskich.

Drobny początkowo defekt okazał się poważniejszym, przez co nie można było wydać numeru na czas.

Przepraszamy za ten wsi major naszych Pre-numeratorów i Czytelników.

Świąteczny numer

WIEM WSZYSTKO
ukaze się już w środę dnia
23 grudnia r. b.

Nowy głos czeski o Polsce

Przeciętny wiek, osiągnięty przez mieszkańca Indii wynosi zaledwie 23 lata, gdy w Anglii np. przeciętna ta dosięga 44 lat.

Wesołe noce

Druha Al Capone — Alexa Syckowskiego

Ledwie zniknęły ze szpał prasy polskiej sensacje na temat miłosnego konfliktu ex-króla Wielkiej Brytanii, wypłynęła nowa, tym razem jeszcze bardziej nie zwykła awanturka, świadcząca o tym, że dobry los czeka na nas zawsze żądną sensacji publiką warszawską.

Niedzielne dzienniki stołeczne przyniosły nie zwykłe szczegóły opisy aresztowania i odstawiania do granicy rumuńskiego obywatela Nicaragui, z pochodzenia Polaka, urodzonego w Nowo-Radomsku Aleksa Syckowskiego.

Osoba Syckowskiego napewno nie wzbudziła niczego zainteresowania, gdyby nie fakt, że po wymignowaniu do Ameryki o nieudanych próbach w różnych zawodach, syn radomskiego szewca wkroczył się do bandy sławnego... Al Capone, a następnie zorganizował własną bandę, której przywołał pod mianem „Kid Tiger”. Gdy władze amerykańskie postanowiły za wszelką cenę oczyścić kraj z grasujących band gangstersko-bootlegerskich, Alex Syckowski przeczornie wyniósł się ze Stanów Zjednoczonych, zmieniając je na różne kraje Europy, skąd nota bene konsekwentnie wypraszała go policja, jako uciążliwego cudzoziemca.

Podobnie zresztą przedstawiała się sytuacja i w Warszawie, skąd Syckowski musiał wyjechać do Bukaresztu, ponieważ jednak jak zaznaczyliśmy na wstępie osobie Polaka-gangstera amerykańskiego prasa stołeczna poświęciła już wiele miejsca, my nasświetlmy kulisy pobytu Syckowskiego w stolicy, który w nieco odmiennym świetle przedstawiają postaci tajemniczego „Kid Tiger’a”.

Syckowski przyleciał do Warszawy z Pragi samolotem Air France. W samolocie tym oprócz gangstera, znajdował się jakiś Niemiec i obywatel polski, znany przemysłowcy warszawski p. N. Syckowski szybko zorientował się, że p. N. jest Polakiem i nawiązał z nim rozmowę o warszawską, prosząc, aby przemyślowiec pokazał mu Warszawę, nie tyle jednak od strony zabytków i muzeów, ile od strony bardziej... wesołego życia, zaznaczył przy tym, że posiada większe sumy pieniędzy, które chciałby „grodzić” przełudnia.

Pan N. nie wziął sobie zbytnio do serca słów nieznanego, który przedstawił mu swój paszport obywatela Nicaragui, wystawiony na nazwisko 42-letniego Aleksa Syckowskiego (a nie Syckowskiego, jak podała prasa stołeczna) i był bardzo zdumiony, gdy następnego dnia wieczorem, przygodny znajomy z samolotu, zatelefonował proponując wspólne spędzenie wieczoru. Gdy pan N. zgodził się obywatel zaczął wędrowkę po wszystkich lokalach stołecznych i wszędzie przybył z dalekiej Nicaragui nudził się, krytykując nie tylko zabawę, ale i spotykane kobiety. Dyr. N. przedstawiał Syckowskiemu jedne po drugim, którzy z kolei zaproponowali cudzoziemcowi, aby następnego wieczór spędził w mieszkaniu jednej z aktorek warszawskich. W kolacji, którą aktorka urządziła dla cudzoziemskiego gościa wzięły udział dyr. N. i jeszcze dwu panów. Przybył Syckowskiego poprzedził wspaniały koszt storczyków przesyłany aktorem. Sam jednakże Syckowski rozczarował zarówno gospodynię, jak i znajomych panów. Zachowywał się przy stole bardzo swobodnie, przery-

nował z posługiwania się nożem i widelcem, dając palcami, przy czym opowiadał nieuprzejmie cenzuralne dowcipy, nie zapominając na każdym kroku podkreślać swego bogactwa, co zadokumentował nawet wręczeniem... 1,50 zł. pokójków.

Pani domu szybko zorientowała się z kim ma do czynienia i gdy po kolacji, panowie zaproponowali udanie się do jednego z wytwornych dancin-gów stołecznych, wymówiła się silnym bólem głowy w rezultacie panowie sami zaczęli wędrowkę po nocnych lokalach, przy czym w jednym z dancin-gów, przyciążyło się do nich 2 oficerów i całe towarzystwo „szalalo” do rana.

W parę godzin po tym, we wtorek około godziny 5-tej p.p. do mieszkania N. zatelefonował Syckowski, z którym p. N. rozstał się nad ranem, prosząc, aby przemyślowiec zaraz przyjechał do hotelu.

Nie wiedząc po się stało, dyr. N.

udał się do hotelu europejskiego, gdzie Syckowski zajmował apartament nr. 317. Tu wzbudzony cudzoziemiec opowiedział mu, że po rozstaniu z nim i wspomnianymi oficerami, pojechał jeszcze do dancingu Colombina, gdzie poznał jakieś towarzystwo, m. in. parę małżeńską i zaprosił wszystkich do siebie. Goście bawili się bardzo wesoło w apartamencie hotelowym, ale w pewnej chwili gospodarz zauważył, jak jeden z gości, chwiał do kieszki, kryształowy flakon do wody kolońskiej. Flakon ten ozdobiony był antyczną, srebrną oprawą.

Syckowski zażądał zwrotu przywłaszczonego przedmiotu, a następnie, chcąc zadokumentować, że nie zależało mu na flaconie, rozbił go. Oczywiście po tej dygresji, zabawa już nie kleiła się i przygodne towarzystwo opuściło apartament cudzoziemca, który rozczarowany takia niespodzianką, nie mógł powstrzymać się od

uzalenia się swemu znajomemu z samolotu.

NESESER ZA 28.000

Przy okazji, Syckowski pokazał gościowi wspaniały neseser, który rzekomo kosztował 28,000 lirów i był prezentem od jednej z wielbielek obywatela Nicaragui. Istotnie, zawartość neseseru wykonana była z wspaniałego srebra i istotnie przedstawiała wielką wartość.

Na dyr. N., który z Syckowskim spędził dużo czasu, sprawił on wrażenie albo błagacza, albo też człowieka b. skąpego, który np. usiłując bawić się w nocnych lokalach, wybierał jak najtańsze trunki, w wielu wypadkach, pozwalając... płacić za siebie przygodnym znajomym.

Tak czy inaczej, wizyta amerykańskiego gangstera w Warszawie dała sporo materiału prasie stołecznej i zrodziła wiele najfantastyczniejszych plotek, które krążą po dziś dzień.

Oko

Polska rzeczywistość

„Wizytatorzy” i weksle — plagą kupiectwa stołecznego

Rzeczywistość polska niejednokrotnie była znakomitą kanwą dla dziennikarzy i publicystów, hafci-ficzy i... niej nie zawsze najpęk-niejszych, nie zawsze godnie uznania czy zachwytu obrazów. Fałszująca się bieda, obok niespołmierzanie rozbudowanej żądy życia i użycia, sprawiły, że ostatnimi czasami nigdy nie specjalnie radosny obraz naszej rzeczywistości, przeobraził się w jakiś potwornie groteskowy, diabelnie odwracający kicz, który nie ma równych sobie chyba w żadnym innym kraju kult ziemskiej.

Nikt nie jest w stanie zaprzeczyć, że Polska, to jeden z najbiedniejszych krajów w Europie. Wielkie, trzydziestoparomilionowe państwo, gdzie 75% ludności musi kontentować się zarobkiem nie przekraczającym 100 złotych miesięcznie, a gdzie jednocześnie panuje ciężkie i niepokojące epidemiczne zjawisko *lukuksu i u-wielocenia*.

Rezultat? Wytworzył się wokół nas wszystkich chaos przedwzrostu klimat, który bezwzględnie zasługuje na to, aby mu poświęcić kilkadziesiąt wierszy bezkompromisowego nasświetlenia.

To, co przeżywasz poniżej Czytelniku, to nie fantazja, czy złośliwe „dowcipuski”, to fakty.

Rozmawiamy ze znanym kupcem warszawskim, właścicielem wielkiego, czysto świeżo prosperującego, rzecowego nasświetlenia, przedsiębiorstwa.

— Czy wie pan co jest dzisiaj największą plagą kupiectwa?

— Podatków! — odpowiadamy na pytanie pytaniem.

— Uchwaj Boże. „Wizytatorzy”. Przychodzi do firmy jakiś pan. Przyzwyczajony odzian, solidnie reprezentujący się. Chce mówić z dyrektorem czy właścicielem. Myślisz początkowo, że ogłoszenie. Nie, gierz-pan. Wymijane jakiś dowód, czy legitymację z niewyrażonym nadrukiem, zato z orlem państwowym. Papier-ek ten pokazuje w ten sposób, że nie wiadomo dokładnie co to właściwie jest, ale przybysz uzupełnia „pokaz” oświadczeniem, że jest *delegatem ministerstwa, czp-ebz skarbowej*.

I zaczyna wytypywać się szczegółowo o różne tajniki przedsiębior-

wa, przy czym wszystkie odpowiedzi notuje sobie skrupulatnie. Po-tem, żegna się i ma zamiar odejść. Oczywiście kupiec rozumie co to znaczy i poruszuje pytanie: „sto złotych?” Przybysz albo godzi się, albo targuje. Tak czy inaczej, trzeba zapłacić.

— Jak to trzeba? — przerywamy, — przecież jeśli wszystko jest w porządku, a pan domyśla się, że to jakiś szantazysta.

Przed wszystkim na palcach jednej ręki policzyć, a nas przedsiębiorstwa handlowo-przemysłowe, którzy swój stosunek do władzy, przed wszystkim skarbowej, miały zupełnie czyste. W tych warunkach, chociaż dokładnie zdajemy sobie sprawę, że *przybysz jest naprawdopodobnie* zwłazpłm dferstg, to nie mamy nigdy pewnością, że tak jest w rzeczywistości, a jeśli nawet mamy taką pewność, to... nigdy nie wiadomo czy taki pan nie ma jakiegos znajomego, a ten znów innego i w rezultacie spadną na nas jakieś szkany.

— Więc poprostu dla świętego spokoju?

— Poprostu dla tego, ale również i dlatego, że te sto złotych, że jeszcze wypadnie taniej niż potem ja-

kies niespodziewane grzywny czy cofnięcia odroczeń. W rezultacie — może pana zapewnić, że takich „wizytatorów” krajów po Warszawie coraz więcej.

I są coraz bardziej naciągaczi. Drugim, również katastrofalnym nieszcześciem są... weksle. Trudno w dzisiejszych warunkach skasować sprzedaż ratną, a nie wyobrazić sobie sobie nawet do jakich komplikacji ta sprzedaż doprowadza przedsiębiorstwa. Oczywiście nie mam na myśli tych przedsiębiorstw, które są jedynie i wyłącznie nastawione na ratną sprzedaż. Takie prowadzą cały dzień sądowno-geszkupcy i z talentem potrafią każdą należność wy-

Mnie interesują mniejsze przedsiębiorstwa, które również weksle przyjmują, w 90 wypadkach na 100 z tego wziętą, że weksle te nie zostaną wykupione. Rezultat — dochodzą do takich absurdów, że sprzedaje się klientowi jakiś towar nominalnie wart 500 zł.

za... 50 zł, t. j. tyle, ile wpłacił zaliczki. Czy w tych warunkach można mówić o wyjściu z kryzysu, o poprawie konjunktury?

T.a.

Pomysłowe wybory

w cechu rzeźników w Warszawie

W branży mięsnej znowu wreszcie są niezadowolenia, spory, awantury.

A wszystko przez maly cech warszawski, który jeszcze stosunkowo do niedawna był wielkim cechem, mającym dużą liczbę członków.

Zaczęło się naturalnie od wyborów. Cech rzeźników w Warszawie, *jean z najstarszych cechów stołecznych*,

ciężki się stosunkowo nawet niedawno wielkim zaufaniem swych członków.

Obecnie się wszystko zmieniło, najlepszym tego dowodem są ostatnie wybory w tym cechu.

Dotychczas, przeciętnie, na tak ważny moment w życiu organizacji, jak wybory nowych władz, *zjawiało*

się na zebraniu, powiedzmy, 300 członków. Na ostatnim zebraniu wyborczym

zjawiało się... 40 członków.

Cóż może być przyczyną tak gwałtownej zmiany, tak wielkiego zubożenia rzeźników stołecznych w stosunku do swego cechu?

Przyczyn takich może znalazłoby się wiele. My jednak zadowolony się podaliśmy tylko jednej: cech obecnie nie, absolutnie

nie nie daje się tym organizacjom. Jest, mówimy śmiało, organizacją malowaną. Głędka, kasa targowa, rzeźnia, to są instytucje, z którymi rzeźnicy obecnie się liczą, które może są ich balcerką, ale choć trochę im coś daje... Cech — nie.

(Dalszy ciąg na str. 4-jej)

W sercu Pragi

Fantastyczne skupisko łobuzerii

Metro w stolicy? Warszawa w kwiatkach? Bloki z betonu i szkła? Frazyz bez treści, gładki rzeczywistość zjadają temu kłam. Wystarczy mieć otwartę oczy.

Gdy rozlega się huk walących się domów (częściowych nowych, niż starych), wówczas Warszawa gada, gada, gada. Po tym znów cisza. Do nowego wypadku. A prasa ciągle wskazuje na niebezpieczeństwo i szpetoty. Szpetoty...

Przy zbiegu ulicy Targowej i Zabłockiej, w sercu Pragi liczące tyle ludności, co Kraków i Wilno razem, znajduje się wąski i niezbyt długi placik p. Różyckiego. Na nim stoi drewniana szopka. Jest to „Teatr Revii Urońki”. Przed „teatrem” plakat zawierający „program” tego przybytku muz z Pragi.

Ma brązową marynarkę i świecące się od smarów, niepiamiętające żelazka spodnie. Mówi:

„Dobry wieczór!! Zawładnam, że dnia 7.XII—36 r. odbędzie się u nas premiiera sztuki w 3 aktach p. t. Pan porucznik I-szej brygady. Dla dzieci i młodzieży dozwolone. Ceny nie podwyższone. Głównie gra 18 osób, którzy będą grać w tej sztuce. Co, wesoło jest! Nie? To dobrze, jak wesoło... No, a teraz pierwszy numer czyli pantomina egzotyczna”.

Kurtyna rozsława się (z zacięciem) i ukazuje się scena szerokości 5 kroków, a 3 głębokości. Na scenie tkwią młodzieży ubrani tylko w spodnie, jakich używają elektrykomtery, lub gimnastyczne spodnie. Na tapczanie leży nagawa huryska, którą

huryską, wydobywając różne przedmioty takiej, jaka używa się do przybierania doniczek. Po tym zjawia się „fakir”, który „podbawia się” z ruryką, wydobywając różne przedmioty z różnych części ciała... Ktoś za kulisami krzyczy do „aktorów”: grać przedzi! Publiczność nie przejmując się tym, co dzieje się na scenie i bawi się sama grą w „salonowca”, plując na odległość, zrzucając sobie „dla śmichu” kapelusze i skacząc przez ławki.

I jest tak „odslona” za odsloną... Na scenie akrobaci kopią się... w co mogą, kłowny biją po głbie (tym razem jeszcze nie publiczności).

Rzeczy, które mogły się zrodzić chyba tylko w mózgu przestępcy i degenerata. Całość była popisem kalendarza polskiego języka!

Policja! Bereza!!!

Policja? Owszem, na widowni siedziło aż trzech policjantów (nie-służbowo), z których jeden palil na pierosy... Gdy opuściłem widownię, moja sąsiadka z lewej strony, bez przerwy rozmawiająca o uniwersytecie robotniczym, spytała:

— „Przystojniaku, a może pójdziemy?...”

Dla tych, którzy chcą to wszystko sprawdzić podajemy: tramwaje, którym dojeżdża: 4,5,7,12,23,25,M.

Kpiny z elementarnych zasad przyzwoitości, dłałości o język polski. Re-kordowo ohydna buda, jako rendez-vous łobuzerii i prostytutek, całe to skupisko fantastycznego wrzodu w sercu Pragi — nie nie obchodzi miarodajne czynniki?

Alek.

Pijcie herbatę „SZUMILINA” Kupione akcje

Przybudówki splajtowanego „Feniksa”

A więc: „A Polluks, czyli modni siłowe gimnastyki”, „Nienasiadowa (szuszenie!!!) muzyczny wirtuoz Lolo”, „Lolo i Koko-fabrykanci śmiechu”, „Pat i Patachon na balu tańczym”, „Egzotyczna pantomina mimiczna w Kralnie ludożerów, tańce, fakiry, kuglarstwo i t.d. „Kierownik artystyczny” jest p. Górski, człowiek nie umiający mówić poprawnie po polsku. Na płocie „teatru” wisi fotos faceta i facetki w melonikach, przy czym facetka czyta gazetę, trzymając ją do „góry nogami”!

Ceny miejsc: I-szy rząd 80 gr., następnie po 45 gr., młodzież i dzieci po 25 gr.

Pytam się biletera, czy przedstawienie zaczyna się punktualnie o 18-tej (tak oznajmia afisz).

„Nie!” — mówi bileter.

„A o której?”

„O 6-tej!”

Z dworu bezpośrednio wchodzi się na widownię, która ma siedem kroków szerokości, a dziesięć głębokości. Podłogi niema zupełnie. Na gołej, nierównej ziemi stoi kilkanaście ławek, zrobionych z niebiehlowanej deski. Doly w ziemi są wypełnione kopertami po przerwywanych papierkach z cukierków i munstruzami. Wszyscy mężczyźni i kobiety są z namiętnością przypierają miem, że napię na ścianie zabrania tego, jak również siedzenia w kapeluszu. Dla tego widownię wszyscy mają kapelusze na głowach, w dodatku na bakiem. Wierch ulla, jak na Kasprzywym Wierchu. Rozmowy z ulicy i dźwięk dzwonków tramwajowych miesza się z „muzyka” orkiestry, czyli skrzypiec i mandoliny.

Chcę usiąść w ostatnich rzędach. Bileter nie pozwala. Mówi:

„Pan szanowny ma bileta na pierwszy rząd, to będzie pan na pierwszym siedział. U nas nima zaś tak!”

Łapie mnie za guzik u palta i ciągnie pod „kurtynę”.

„Pouśmiesz się!” — mówi do dwóch pań.

Te niechętnie robią kawalek miejsca i pytają się:

„Wystarczy?”

„Dobra!” — zapewnia me bileter.

Rozlega się dzwonek za „kurtyną”. Dzwoni trzy minuty (czas łapania na stoper). Wywołuje to entuzjazm widowni.

Wroscie zjawia się... On... Konte-ranjer...!

Główną jest międzynarodowa ale-ra towarzystwa ubezpieczeń Feniksa. Na aftrze tej posiadacze polis „Feniksa” w Polsce s.racą nie jeden milion złotych. W kraj aftrze jest zamieszane towarzystwo ubezpieczeń „Fryzjalskie”, które stanowi przybudówkę Feniksa. Dyrektorem naczelnym „Fryzjalskiego” adwokat Gutman od wielu miesięcy przebudowuje w Warszawie razem z innymi sprawcami milionowej aftry.

Nie ulega wątpliwości, że wiele winy w tej sprawie przypada na państwowe organa nadzoru. Przecież po to istnieje Fanstowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, ażeby dbał o należyte zabezpieczenie interesów polskich posiadaczy polis między innymi w dziedzinie ubezpieczeń. W obecnej chwili, kiedy aftra się wydala, należałoby przypuszczać, że do władz należy jedynie spowodowanie jak najszybsze likwidacji nieczystych interesów oszukiwanych spółek. Z największym też zdziwieniem dowiadujemy się tymczasem o zupełnie nieczystych inicjatywach pana Chomiczy, dyrektora Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu warszawskiego nabywca portfela akcji towarzyskiego „Fryzjalskiego”.

Transakcja, pozornie alicwana nawet zawiera pod hasłem „połpocie pnia tranzy ubezpieczeniowej”, w rzeczywistości może kosztować polskich chładczyk znowu miliony złotych. Oto formalnie odbyło się wszystko w ten sposób, że K.K.O. działając zrzuciła w ścisłym porozumieniu z p. Fabryczewiczem, dyrektorem Fanstowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, które tak doskonałe kontrolowało „Feniksa”, abyła portfel akcji Tow. „Fryzjalskie”, o wartości nominalnej miliona zł. za 75.000 zł.

Już te cyfry są dostatecznie wy-nomne. Można sobie wyobrazić, jak ki to doskonały interes, jeżeli akcje milionowej wartości sprzedaje się za 75.000 złotych.

Ale naabywanie makulatury „Przyzjalskiego” świętym interesem nie został skonczone.

przedsiębiorstwo naraziło na strata.

Oto bowiem pan Chomicz, który rzecz jasna został przeze mnie Radę Nadzorczą nowej „Fryzjalskiej” (jeszcze jedna łutarna synkura) rozpisal okólnik do K.K.O. na terenie całej Polski o subskrypcję na kapitał zakładów, który ma wynieść dwa i pół miliona złotych. Kto ma dać na te ryzykowną transakcję pieniądze, oczywiście nadrobniejszy chładczyk, klient różnych komunalnych kas oszczędności.

Na co mają być użyte te pieniądze? Czy na „sanowanie” interesów „Feniksa” i jego przybudówek?

Co na to P.U.K.U., które dopuściło już do tego, że „kontrowalowane”

te polskich klientów na około 10.000.000 złotych.

Czy statuty las oszczędności pozwalają na tak lekkomyślnie szaleństwo grzeszem publicznym. Na te pytania społeczeństwo musi odpowiedzieć jak najszybciej!

Należy nadmienić przy okazji, że towarzystwo „Fryzjalskie”, przez 17 lat istnienia nie wypłaciło grosza dywidendy. Całe dochody były rozdawane przez zarząd aftrystów, o czekających obecnie na rozprawę sądowną. Ojwowa nowa fryzjalskie nowe „Fryzjalskie” nie była tak szumna jak przeszłość starej „Fryzjalskiej”!

Int. J. R. P. Sz.

(Dokończenie ze str. 3-jej)

Na ostatnim też wyborczym zebrań członków, na kilkudziesięciu przybyłych członków, mało było rzeczywistych pracujących. Byli naturalnie ci, którzy pragneli zostać wybrani do władz cechowych, liczni bezrobotni, którzy za obietnicę mieli głosować i... stosunkowo niewielka grupka tych rzeczywistych, którzy nadal odnoszą się jeszcze z sentymentem do cechu.

Wybory były nudne, ale... po myślowo. Na starszego cechu była postawiona tylko jedna kandydatura p. Ślazi. Kucypha.

Rozdano za tym kartki z napisanym nazwiskiem p. Kucypha i stemplem cechu i powiedziano: „Głosujcie”.

Kontakandata nie było. Pan Kucypha osiągnął upragnioną sławę starszego cechu. To jest stanowisko bardzo pożądane. Fryzjalskiemu mu pewnie fundusz dyspozycyjny jest reprezentacyjny (choćby nawet, jak to narwieny), np. z administracji domu, no a poza tym p. Kucypha jest radcą Giełdy mięsnej. Dwa razy w miesiącu pnia radca ma dzwonek na Giełdzie inkasując za każdy dzwonek po 50 złotych. Na miesiąc za tym daje to 100 złotych, co za przepaczeniem nie są to fargowisku jest zyskiem wcale niezłym.

Powróćmy jednak do wyborów.

Widząc podobną organizację, niektórzy członkowie opuszczali kolejno zebranie. Dziwnym jednak zbiegiem okoliczności, mimo jeszcze parokrotnych głosowań na podstarszych, zarządu i komisji rewizyjnej, karier w imię wyborczy nie było mowy.

Rozumiemy też doskonale jednogłośnie z nowowytbranych podstarszych cechu, który zaraz po wyborach wystosował pismo rzygnające ze swego stanowiska. W motywach podano właśnie te wszystkie nieścisłości, jakie towarzyszyły wyborom.

Ciekawo, czy Izbę rzemieślniczą i wydział przemysłowy zainteresowały się również listem podstarszych cechu rzeczywistych, jak i wyborczy?

Stosunki w branży mięsnej są tak dziwnie zabagnione, że mimo ciągłych, od wielu lat, „czystek”, nie można się czegoś doczekać...

Jest to jednak branża, mająca niezmiernie doniosłe znaczenie dla ogółu ludności. Wiadomo: „konsument zawsze płaci”.

WIEM WSZYSTKO poświęcało też stosunkom w branży mięsnej wiele uwagi. W najbliższym jednak czasie omówimy w szeregu artykułów dokładnie wszystkie światła i cienie tej tak ważnej w życiu gospodarczym dziedziny: mięsnej.

Tydzień ubiegły

Dwa fakty krzepiące, pocieszające: zbudowania zapora w Porąbce i ruszenie pierwszych podjęciów elektrycznych przez linię średnicową w Warszawie.

Tak jesteśmy zarzuceni, zgłoszeni zbłądanymi zagranicą, wzgorz nieraz propagandą, wrzaskami reklamującą „cudą” Magnitrosów, Diaprostrów, że może dla wielu, nawet bardzo wielu z nas, nasze dzieła, dzieła polskich rak, polskiej myśli (twórczej), w postaci zapory na Sole i zelektryfikowaniu węzła warszawskiego, wyda się w porównaniu z tymi obcymi „cudami” rzeczą drobną, może nawet bez znaczenia.

Tymczasem, jest to dowodem, że ani na chwilę nie ustajemy w pracy, że wciąż utrzymujemy się na poziomie.

Bez sumiennej reklamy, bez wrzaskowej propagandy bliższych rzeczy nam potrzebne, rzeczy niezbędne. Rzeczy w naszej skali wielkości.

Nie chodzi przecież o to, że w porównaniu z Diaprostrojczy zaporą na Sole jest mała. Nam wielki Diaprostrojczy nie był potrzebny, a za to niezbędną była stosunkowo niewielka zapora wodna w Porąbce.

Niezbędną się dla nas okazało przebudowanie węzła kolejowego warszawskiego. Rozpoczęliśmy moźniać pracę. Nie to, że trwała tyle lat. Pomyśleć przecież ile trudu i zechodu, ile trzeba było włożyć w siłki, aby te olbrzymie prace wykonać, bez przerwy w ruchu kolejowym.

Przedzieńcie się kiedy zwykłym podjęciem podmiejskim, w jakikolwiek okolicie podwarszawskiej. Objeżdżać, czy do Otwocka, czy do Pruszkowa, Miłoszy, czy Gołębki. Spójrzeć, jaką sztywną pracą była budowa choćby tylko peronów na tych małych podmiejskich stacjach.

Pociągi przecież normalnie kursowały. Ani na chwilę przerwy w ruchu nie było. A mimo tego na tych podmiejskich stacjach, tam gdzie peron był wzniesieniem z progu kolejowego i trochę żulku, jest dzisiaj wspaniały peron betonowy.

Popatrzeć na te dawne przejścia przez tor kolejowe. Do niedawna, przejścia z jednego żulkowego peronu na drugi groziło kaleczeń lub śmiercią. Przechodziło się przecież przez stopy. W każdej chwili, nierozważny mógł się znaleźć pod kołami wagonu.

Dotychczas już wszędzie mamy połączenia peronów tunelami, lub pomostami. Tylko samoloty może dostać się pod koła pociągów.

Nie zamkamy oczu na panoszącą się straszną nędzę. Nie twierdzimy, że w naszym kraju „było” jest, że w przyszłości „będzie”. Nie ograniczamy się tylko do „zaciśnięcia pasa” i bezradnego biadolenia, narzekania i stękania.

Te dwa dzieła są dowodem, że przy pewnym wysiłku, dobrej woli i chęciach, można u nas tworzyć rzeczy wielkie, a tak bardzo nam potrzebne.

Dobre jest o tym pomyśleć właśnie teraz, gdy na Polskę idzie wielka fala propagandy „frontu ludowego”. Dobrze jest pomyśleć, że w tym zachwalanym tak zresztą i umiennie „araju” buduje się coprawda Diaprostroje i olbrzymie tysiącokilometrowe kanały, ale jednocześnie w tym raju nie ma żadnej myśli wolnej, a nędza przekracza wszelkie granice ludzkiej wyobraźni.

Zakończono budowy zapory wodnej w Porąbce i pierwsze podjęci elektryczne, zaczęły ruszyć przez linię kolejowego węzła warszawskiego zadania najdłuższym kłam wrażeń nam propagandzie, że zostaliśmy daleko w tyle poza narodami świata.

W pracy tej nie ustajemy. Musimy jednak wzmocnić jej tempo.

Sposób wzmocnienia tempa jest wielki. Najlepszy, najwięcej dostosowany do naszych warunków powinni i muszą wyaleźć nasi ekonomiści.

W pracy tej nie ustajemy. Musimy jednak wzmocnić jej tempo.

Sposób wzmocnienia tempa jest wielki. Najlepszy, najwięcej dostosowany do naszych warunków powinni i muszą wyaleźć nasi ekonomiści.

W pracy tej nie ustajemy. Musimy jednak wzmocnić jej tempo.

Sposób wzmocnienia tempa jest wielki. Najlepszy, najwięcej dostosowany do naszych warunków powinni i muszą wyaleźć nasi ekonomiści.

Czyżby naprawdę?...

...redakcję naczelną jednego z poważniejszych, stołecznych dzienników politycznych zaproponowało p. Melchiorowi Wańkowiczowi? Jak wiadomo p. Wańkowicz po kłopotliwej likwidacji swych interesów na odcinku Reklamy Pocztywnej, poświęcił się wydłubaniu pracy literacko-dziennikarskiej, wydłubając zresztą niedawno b. interesujący zbiór reportaży z podróży kajakiem po Prusach Wschodnich.

...król węglowy? p. Alfred Falther w najbliższej przyszłości zamierzał rozszerzyć swe zainteresowania prasowe? Wśród krąjących pogłosek, jak dotychczas zainteresowania te sprowadzały się do materialnego popierania jednego z wydawnictw stołecznych. Obecnie p. Falther zamierza ponowić wypłynąć na szersze wody...

...posterunkowi regulacji ruchu kolejowego, zupełnie nie analogi urzędowych przepisów o... ruchu kolejowym? Toczący się przed paru dniami w jednym z sądów warszawskich proces znanego automobilisty, w którym to procesie zeznawał w charakterze świadków dwaj posterunkowi Policji Państwowej, wyzwał tak skandaliczną nieznajomości obowiązujących przepisów o ruchu kolejowym, że faktem tym w imię bezpieczeństwa przechodniów, podana odpowiedź zanieutralizowała się władzą zwierzchnią policjantów, którym powierzono jest regulowanie ruchu kolejowego.

Pikantny proces

W Sądzie Pracy

W Sądzie Pracy przy ul. Ogrodowej toczyła się w dn. 12 b. m. sprawa znanej tancerki p. Janiny Kaniewskiej przeciwko Operetce na Kawowej o odszkodowanie za niedotrzymanie kontraktu.

Po przesłuchaniu świadków powódki i przebiegnięciu pismomnicą skarżącej adv. Walberga, zapadł wyrok mocą którego na

rzecz p. Janiny Kaniewskiej zostało zasądzone całkowite powództwo.

Wyrokiem tym sąd przywołał fałszywe zeznania „koronnych” świadków pozwanego przedsiębiorstwa Brodziańskiego i Łasewskiego. Warto podkreślić, że świadek Brodziański w pierwszym terminie tej sprawy zeznawał pod... przysięgą! (z.)

...jedna z fabryk samochodowych w kraju, przygotowywała już do wypuszczenia na własną nośność, nader popularny typ samochodu? Samochód ten, o bardzo efektownych liniach aerodynamicznych przeznaczony jest tylko na dwie osoby i ukazuje się w sprzedaży za cenę nie przekraczającą 3.500 zł.

Szkoła czy dom publiczny?

Tam gdzie rządzi i dyktuje „feraina” z baraków

Gdy co pewien czas na łamach naszego tygodnika publikujemy kilka tragicznych wypadków rzeczywistych, rozgrywających się w naszym kraju, już — w naszym mieście, nie raz tuż obok nas, Czytelniku mimowolnie, czy przeciera, szepczą do siebie „czy to możliwe?”

Tak było gdyśmy „prafetowali” tragiczny dramat Marii Pyżowej tak było gdyśmy wezweli za kulisy stosunków w „TKKT”, w VI Ośrodku Zdrowia i Opieki Społecznej, w szpitalu św. Łazarza, słowem — w całym szeregu konkretnych wypadków, naświetlanych przez nas bezkompromisowym reflektorem prawdy i tylko prawdy.

To, co ukazyemy Czytelnikom naszym dzisiaj, w niniejszym artykule, może również zrobić się szczerze zapytanie: „czy to możliwe?”

Niestety, wymowa faktów nie da się sfałszować, a wymowa ta, która bardzo często pozurą, w jakie bardzo koszmarnym świetle przedstawia niektóre fragmenty naszego życia.

W stołecznym mieście Warszawy, przy ul. Okopowej nr. 55 mieści się miejška szkoła powszechna nr. 79. Jak łatwo się domyślić, do szkoły tej uczęszcza głównie dzieciactwo o kolosalnej bioty, aby zdobywać wiedzę i... deprawację. Piszący „deprawację”, aczkolwiek chociaż bardziej cynicznie, to jednak i bardziej właściwie byłoby tu określenie: praktyczny dom publiczny!

Doskonale zdajemy sobie sprawę z ciężaru gatunkowego naszych słów, ale — mimo to — nie cofamy ich.

Zanim przystąpimy do umotywowania naszego oskarżenia, garść szczegółów, w jakich ta szkoła powszechna nr. 79 jest koudakcyjną, element uczniowski, jak wspomnieliśmy wyżej, chociaż rekrutuje się głównie z okolicznej bioty,

to jednakże można by podzielić na szereg kategorii. Są więc tutaj dzieci 1. z w. metów społecznych, osiadłych na czerlicher każdego wielkiego miasta, są dzieci nędzy przy-

botników czy wyrobników, są wreszcie dzieci zbiegającej inteligencji, rzadziej zanych, ale zrądzanym losu zaginionych na manowce bioty.

Każdy rozpadnięty człowiek przynajmniej raz, że w tak bardzo mieszanym środowisku, między dzicią z tak różnych warstw społecznych, trzeba stosować specjalną taktykę i wiele pracy graniczącej z samoparciem. Inaczej...

Ala przejdźmy do faktów konkretnych. W szkole nr. 79 znajduje się świetlica, która jednocześnie jest klasą VII oddziału. W czwartek 10. b. m. nad wieczorem 3 uczennice, z IV oddziału tej szkoły zafiorowały się wznoję z pomocą przy robiuianu porządków. Wozna pomoc przysłała, przyczem dziewczęta miały sprowadzić światło,

wożna zaś kurytarz i szatnię. Gdy weszły do świetlicy, okazało się, że chociaż zajęcie szkolne są już ukończone, to jednak klasa nie jest bynajmniej pusta...

Fod ławkami, w zupełnie nie dwuznacznych pozach znajdowały się czterech uczennice i czterech uczniów, wespół z VI oddziału wspomnianej szkoły, usztychło dzieci w wieku lat 13—14.

Dwie z dziewcząt, to córki mieszkanków pobliskich baraków. Reszta, również dzieci okolicznych nędzy, prawie polskie „bezpiziorne”.

Oczywiście, powiesz Czytelniku, że dziewczynki powinny czempredzić i wycofać się i zawiadomić o wszystkim nauczyciela. Tak byłoby w normalnych warunkach. Ba, ale scena, którą opisaliśmy rozgrywała się na czerlicher wielkiego miasta, tam gdzie odmienne są drogi i odmienne kryteria ludzkie. Sprzątające dziewczęta wiedzą doskonale o tym. To też nawet nie osmieliły się przerwać „miłosnej uczty”,

a kiedy skończyły swą pracę, nie zameldowały nauczycielowi, bo silniejszym jeszcze od wstydu był strach przed barakową „ferajną”.

Widomo wszakże wszystkim, że gdy w podobnych wypadkach, kto nie miałby miszce przed tym, świadkowie — zawstyżone dziewczęta, chociaż domnie nauczycielowi, „ferajna” likwidowała sprawę bardzo prosto: „Spróbuj, to my już powiemu, żeś i ty spała z nami!” Młodocianym rzezimieszkom z pomocą

przychodzą również dorośli z baraków, którzy jak jeden mąż stwierdzają, że niebezpieczna „denuncjatorka” chadza często z różnymi męczyszami do „Wawecji”.

Znany jest dobrze na terenie tej szkoły wypadek, kiedy to w ten sposób spróbowano zemścić się na dziewczynce, która na szczęście była dzieckiem o nieprzejętej wartości moralnej, gdyby jednak nie to...

Nie winiemy oczywiście tych ludzi z baraków, tej tragicznej mierny ludzkiej, która jeśli kiedykolwiek rządziła się jakas uczciwość, jakąś etyką, to bardzo dawno i dzisiaj, w ogniu nędzy etykę tę zatraciła całkowicie. Odpowiedzialność za taki stan rzeczy ponosi tylko i wyłącznie hierarchia nielichu szkoły, a konkretny, wyżej przytoczony przykład nie pozostawia najmniejszej wątpliwości co do słuszności naszych twaig.

Smutna to prawda, ale — niestety — prawda. XYZ.—

Z nowości wydawniczych

Nakładem Instytutu Badań Spraw Narodowościowych w Warszawie ukazała się w druku obszerna praca kierownika biura ekonomicznego, statystycznego przy Tow. „CEKABE” w Warszawie, I. Bornsteina, p. L. „Zmieszło wódzowskie w Polsce”.

W piętnastu rozdziałach przedstawia autor materiały nagromadzone przez siebie, odzwierciedlające w nich nie tylko historyczny rozwój rzemiosła wódzowskiego w Polsce — począwszy od drugiej połowy wieku 15-go, ale i wszystkie przepisy i normy prawne, które od czasu zaczęcia udziału żydów w rzemiośle, wykonywanym na ziemiach polskich, obowiązywały i obowiązują po dzień dzisiejszy.

Za datę, by nas doprowadziło omówienie szczegółowe wszystkich 15-tu rozdziałów. Stwierdzić jednak musimy, że każdy z nich zawiera nader cenne materiały (i statystyczne) umożliwiające i lankowi nawet z dokładnym zaznajomieniem się z tym dla życia gospodarczego Polski arcy-dziwnym problemem.

Dla zaznajomienia się z tą bez wątpienia najwęższą dziedziną zarobkowania żydów, praca p. I. Bornsteina stanowić będzie źródło pierwszorzędnego wagi, tym cenniejsze, ile że oparte jest na rzeczywistych wprost „u źródła”, często dla lnych badaczy i ekonomistów niedostępnego. em.

Druk. „Kolumna“ Warszawa, Nowy Swiat 39